

prof. dr Jadwiga Kotnowska

Warszawa, 4.02.2025 r.

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Dziedzina: sztuki

Dyscyplina artystyczna: sztuki muzyczne

RECENZJA

dorobku artystycznego, naukowego i działalności organizacyjnej oraz dzieła artystycznego Pani dr Mai Miro-Wiśniewskiej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki muzyczne

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku, Rada Doskonałości Naukowej –
pismo z dnia 12 czerwca 2024 roku, działając na podstawie art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 20
lipca 2018 roku prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742).

Do pisma została dołączona dokumentacja:

- Uchwała Senatu Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym pani dr Mai Miro-Wiśniewskiej
- Wniosek habilitantki o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Mai Miro-Wiśniewskiej w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne, wszczętego w dniu 8 czerwca 2024 roku
- kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora

- autoreferat
- wykaz osiągnięć artystycznych

- płyta CD pt. *Boismortier op. 91* zawierająca zbiór *Sonates pour clavecin & flute traversiere* op. 91 Josepha Bodina de Boismortiera

Podstawowe dane o Kandydatce

Pani Maja Miro-Wiśniewska ukończyła studia w zakresie gry na fletach historycznych w klasie Małgorzaty Wojciechowskiej na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie oraz w klasie Martena Roota w Konserwatorium w Amsterdamie. Ukończyła również psychologię stosowaną na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie oraz muzykoterapię na Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. W 2016 roku uzyskała stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie instrumentalistyka na podstawie rozprawy doktorskiej zatytułowanej „Nowe oblicze fletu barokowego w kompozycjach XX i XXI wieku na przykładzie utworów Murraya Barky’ego, Mirandy Driessen, Katarzyny Szwed, Macieja Jabłońskiego, Johna Thowa, Merijna Bisschopsa, Allison Cameron”. Promotorem przewodu doktorskiego przeprowadzonego w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku była prof. dr hab. Małgorzata Skotnicka.

Od 2015 roku Habilitantka jest zatrudniona na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, gdzie prowadzi klasę fletów historycznych oraz zespołu kameralne. We wcześniejszych latach była pracownikiem Akademii Muzycznej w Krakowie oraz Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, gdzie prowadziła zajęcia z arteterapii i technik relaksacyjnych.

Pani Maja Miro-Wiśniewska jest współzałożycielem zespołu instrumentów historycznych *Silva Rerum* oraz prezeską Fundacji *Silva Rerum* działającej w Gdańsku. Od 2005 roku zajmuje się organizacją koncertów i festiwali. Współpracuje z wieloma instytucjami kultury, takimi jak Europejskie Centrum Solidarności, Muzeum Emigracji w Gdyni czy Międzynarodowym Festiwalem Muzyki Współczesnej *Warszawska Jesień*. Jest także flecistką historycznej orkiestry kameralnej *Goldberg Baroque Ensemble*, która specjalizuje się w wykonywaniu muzyki kompozytorów z Pomorza.

Ocena autoreferatu

Autoreferat dr Mai Miro-Wiśniewskiej jest dokumentem niezwykle rozbudowanym, który rozpoczyna się omówieniem wykształcenia Habilitantki. Autorka wymienia posiadane

dyplomy, stopnie naukowe oraz artystyczne. Z początkowych akapitów dowiadujemy się również o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych i artystycznych.

Z dużym zainteresowaniem czyta się opis zrealizowanego oryginalnego osiągnięcia artystycznego, o którym mowa w artykule 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Tutaj wskazana została płyta pt. „Boismortier op. 91”, która ukazała się w 2021 roku nakładem wydawnictwa DUX. Przedmiotem rejestracji był zbiór „Sonatespourclavecin and flutetraversiere” op. 91 Josepha Bodina de Boismortiera. Płyta ta powstała we współpracy z klawesynistką prof. dr hab. Małgorzatą Skotnicką. Opis etapów pracy nad wydawnictwem jest świadectwem zaangażowania jakie Autorka wykazała podczas nagrywania utworów. Warte podkreślenia jest działanie badawcze na gruncie teoretycznym, które pomogło Autorce w pracy nad stylistyką wykonawczą. Sporo uwagi dr Miro-Wiśniewska poświęca na opisanie biogramu Josepha Bodina de Boismortiera. W moim odczuciu Autorka zbyt pobieżnie omawia problemy wykonawcze jakie postawiły przed nią „Sonaty op. 91”. Zabrakło rozważań interpretacyjnych oraz dokładniejszego opisu indywidualnych doświadczeń z pracy warsztatowej nad materiałem muzycznym.

Kolejnym punktem autoreferatu jest informacja o aktywności artystycznej i organizatorskiej. Referując ścieżkę swojej działalności, Pani Miro-Wiśniewska podkreśla dwa źródła inspiracji. Pierwszym jest fenomen instrumentu i relacja muzyka z instrumentem. Drugim jest łączenie wykonawstwa i estetyki muzyki dawnej z współczesnym światem muzycznym. Autorka z wykształcenia jest także psychologką, co okazało się niezwykle przydatne w pracy badawczej nad muzyką. Dowodem na to jest praca kończąca studia w Conservatorium via Amsterdam zatytułowana „The Body of a Traverso Player. SixInspiringApproaches”, w której omówiono relację ciała i instrumentu.

Niezwykle ciekawym punktem autoreferatu jest refleksja Habilitantki na temat wieloaspektowości relacji z instrumentem dawnym. Autorka opisała jaki wpływ na jej muzyczną drogę miał instrument historyczny. Posłużyła się tutaj omówieniem trzech projektów autorskich – koncertu „Król. Sonaty i listy” który odbył się w ramach Festiwalu MusicaliaBaltica, projektu badawczego „Traverso w sercu Europy” oraz płyty „Hymnus ad ortumsolis”. Imponująca jest również lista dokonanych przez dr Maję Miro-Wiśniewską prawykonan muzyki współczesnej z udziałem fletów historycznych. Autorka może się pochwalić współpracą z wybitnymi polskimi kompozytorami muzyki współczesnej.

Kolejne strony referatu informują odbiorcę o działalności organizacyjnej Habilitantki. W latach 2005-2007 organizowała festiwal Królewskie Laboratorium Muzyki Dawnej. Zdobyte wówczas doświadczenie wykorzystała podczas pracy przy Festiwalu Instrumentów

Historycznych Cappella Angelica. Ostatnie akapity autoreferatu zawierają opis trzech instrumentów, które wpłynęły na doświadczenia dźwiękowe autorki. Wymienia ona kolejno szklane tuby, flet z dna Bałtyku oraz The Perfect Kisser, czyli instrument, który zbudowała w ramach stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Oceniając całość autoreferatu stwierdzam, że jest on napisany w sposób jasny i poprawny – Autorka zawiera wszystkie wymagane ustawowo elementy. Dr Maja Mirowska-Wiśniewska wyczerpująco i niezwykle interesująco przedstawiła swoje artystyczne dokonania zwracając uwagę na wieloaspektowość swojej pracy jako muzyka.

Ocena dzieła artystycznego

Jako zrealizowane oryginalne osiągnięcie artystyczne w postępowaniu habilitacyjnym, określonym w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Habilitantka przedstawia płytę CD pt. „**Boismortier op. 91**”. Nagranie ukazało się w 2021 roku nakładem wydawnictwa DUX we współpracy z Akademią Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Na płycie prezentowane są następujące utwory:

1. I Sonate D

- 1 Sicilienne
- 2 Gayement
- 3 Gracieusement
- 4 Gayement

2. II Sonate g

- 5 Gayement
- 6 Gracieusement
- 7 Gayement

3. III Sonate G

- 8 Rondement – Gayement
- 9 Air. Gracieusement
- 10 Gayement

4. IV Sonate e

- 11 Gayement
- 12 Gracieusement
- 13 Gayement

5. V Sonate A

14 Legerement

15 Gracieusement

16 Gayement

6. VI Sonate c

17 Gayement

18 Gracieusement

19 I Menuet – II Menuet – I Menuet

Instrumentalistkami, które zrealizowały nagranie wyżej wymienionych utworów są Maja Miro-Wiśniewska (flet traverso) i Małgorzata Skotnicka (klawesyn). Za realizację, montaż i mastering odpowiedzialny był Marek Romanowski. Nagrania dokonano w Galerii Sulmin.

Wybór repertuaru do przedstawionego dzieła artystycznego jest wynikiem wieloletniej fascynacji Habilitantki muzyką dawną przeznaczoną na flet. Jak podkreśliła w autoreferacie „Zbiór sonat Boismorteira op. 91 był mi znany jeszcze z okresu studiów i od dłuższego czasu stanowił dla mnie zagadkę wykonawczą, niewiele jest bowiem wczesnych kompozycji na flet z towarzyszeniem klawesynu z rozpisaną partią *obligato*”. Sonaty te stanowią dobry materiał do pracy nad relacjami pomiędzy instrumentami solowymi – fletem traverso i klawesynem. Są to instrumenty o skrajnie odmiennych właściwościach brzmieniowych oraz artykulacyjnych. Dużym sukcesem jest więc wykonanie, w którym wyważono brzmienia obu instrumentów i nie wprowadzono efektu monotonii brzmieniowej, co moim zdaniem udało się osiągnąć na omawianym nagraniu. Słowa uznania należą się również klawesynistce, prof. Dr hab. Małgorzacie Skotnickiej.

Praca nad nagraniami trwała długo – przygotowania zajęły ponad rok. Należy docenić wkład jaki Autorka włożyła w merytoryczne poznanie do wykonania *Sonat*. Podjęła ona badania teoretyczne, które pomogły jej w stylistycznym opracowaniu partii fletu. Flecistka gra z dużą swobodą, świetnie dobiera ornamentację i artykulację, zgodnie z wiedzą o interpretacji z tamtej epoki.

Przedstawione do oceny dzieło artystyczne i wkład pracy włożonej w przygotowanie oceniam bardzo wysoko. Należy również docenić polski wkład w popularyzację utworów Josefa Bodina de Boismortier’a. Opracowanie muzyki dawnej na flet traverso stanowi twórczy wkład w rozwój wielu dyscyplin powiązanych ze sztukami muzycznymi – zarówno wykonawstwa jak i teorii muzyki.

Ocena osiągnięć artystycznych, naukowych i dydaktycznych

Dr Maja Miro-Wiśniewska jest instrumentalistką o niezwykle wszechstronnych zainteresowaniach muzycznych, czego efektem jest różnorodność działań jakie podejmuje. Lista działań jakie została dołączona do dokumentacji habilitacyjnej dowodzi o wielkim zaangażowaniu artystki w życie muzyczne na różnych polach.

Dokumentacja dorobku artystycznego Pani Miro-Wiśniewskiej obejmuje chronologiczny spis koncertów, które odbyły się w latach 2016 – 2024. Do każdego z koncertów dołączony jest program. W repertuarze flecistki dominują utwory z repertuaru muzyki dawnej. O wszechstronności artystki świadczą projekty, w których łączy muzykę dawną z muzyką elektroniczną i współczesną (na przykład podczas 29. Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Performatywnych A Part). Co godne uwagi, w wymienionych przedsięwzięciach Habilitantka brała udział nie tylko jako instrumentalistka, ale również autorka muzyki. Stworzyła ona muzykę do między innymi odsłuchu poematu dokumentalnego „Wyjście z Ur”, czytania performatywnego poematu Rity Jankowskiej „Matki (z) morza”, kantaty „Kantata Nowa: Kobieta, w którą jest wpisane koło”. Flecistka ma na swoim koncie również rejestrację kilku płyt oraz wiele nagrań dostępnych w formie dźwiękowej lub video na platformach internetowych. Kolejnym dowodem na wszechstronność Pani Mai Miro-Wiśniewskiej jest jej udział w nagraniach ścieżek dźwiękowych do dwóch filmów: serialu animowanego „Kajko i Kokosz” oraz filmu „Wesele” w reżyserii Wojciecha Smarzowskiego.

Działalność naukowa i dydaktyczna Habilitantki to między innymi wykłady, wystąpienia na konferencjach, warsztaty, prezentacje. Zawodowo związana jest z Akademią Muzyczną im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, gdzie prowadzi klasę fletów historycznych, którą zainicjowała. Jest tam również prowadzącą zespoły kameralne z udziałem fletów poprzecznych i instrumentów historycznych. Przez wiele lat związana była zawodowo z Akademią Muzyczną w Krakowie, gdzie prowadziła zajęcia z improwizacji na Studiach Podyplomowych z Muzykoterapii. W latach 2007-2016 prowadziła kurs arteterapii i technik relaksacyjnych na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Do ważnych działań dydaktycznych należą wystąpienia na konferencjach naukowych, warsztaty, lekcje mistrzowskie raz wykłady gościnne jakie przeprowadziła Habilitantka. Większość z nich dotyczy tematów związanych z fletami historycznymi. Jest to niezwykle

rzadko poruszany temat na gruncie muzykologicznym, dlatego tak ważne są działania popularyzatorskie jakie podejmuje dr Miro-Wiśniewska. Zgodnie ze swoim wszechstronnym wykształceniem oraz zainteresowaniami wykraczającymi poza ramy instrumentalistyki, Habilitantka wygłosiła kilka wykładów na temat technik relaksacyjnych pomocnych w sytuacjach tremy scenicznej. Autorka ma na swoim koncie dwie publikacje naukowe - „Flet z dna Bałtyku” oraz „Muzyka w Wenecji Vivaldiego”.

Dorobek zawodowy przedstawiony w obszernej dokumentacji dowodzi, że dr Maja Miro-Wiśniewska ma duże doświadczenie jako popularyzatorka muzyki dawnej. Jako prezes Fundacji Silva Rerum zorganizowała szereg wydarzeń artystycznych. Do najważniejszych należy organizowany od 2009 roku Festiwal Instrumentów Historycznych Cappella Angelica. We współpracy z miastem Gdańsk zorganizowała kilka cykli edukacyjnych, w ramach których prowadzone były lekcje z zakresu historii kultury i muzyki. Przyniła się tym do edukacji kulturalnej najmłodszych słuchaczy – projekty te skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Za swoją pracę i dokonania artystyczne, dr Maja Miro-Wiśniewska wielokrotnie otrzymywała stypendia twórcze i naukowe, między innymi od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Prezydenta Miasta Gdańska, Marszałka Województwa Pomorskiego.

Konkluzja

Pani dr Maja Miro-Wiśniewska jest osobą niezwykle aktywną zawodowo, działającą na wielu obszarach. Jest flecistką specjalizującą się w wykonawstwie historycznym, wykładowczynią w Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku, organizatorką wydarzeń kulturalnych. Jej dorobek artystyczny oraz naukowy jest imponujący.

Poziom artystyczny dzieła oraz przedstawiona w autoreferacie działalność Habilitantki jest dowodem jej wysokich kompetencji artystycznych.

Po zapoznaniu się z obszerną dokumentacją oraz dziełem artystycznym wskazanym przez Panią dr Maję Miro-Wiśniewską w postępowaniu habilitacyjnym stwierdzam, że zdecydowanie spełniają one wymagania ustawy.

